

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. П'ЯТЬ ЦЕНТИВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свобода“: BERGEN 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BERGEN 4-1018. 4-0807. THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

ВІДСВЯТКУВАННЯ „ДНЯ ПРАПОРА“

НЬО ЙОРК. — Ціла Америка відсвяткувала торжественно минулої п'ятниці „День прапора“. По різних місцевостях з тої нагоди влаштовували вуличні походи з відчитами і промовами, в часі яких бесідники підкреслили символічне значіння прапора. В Нью Йорку теж відбулась така парада, в якій взяли участь десятки тисяч людей. Коло магістрату виголошено чимало промов. Серед промовців говорив президент міського суду Пеллем Джордж Бисел, який сказав, що „в тих неспокійних часах наш прапор майже один повіває як символ свободи і надії в тім перемученому війною світі.“ Суддя Бисел далі говорив, що „прийшов час, в якому зажадають від нас посвят, в яким дрібничкові ріжніці мусять піти на бік, в яким ми всі мусимо стало і невтомно виконувати військовий меч для наших Злучених Держав Америки“.

Адмірал Вудвард теж виголосив промову і в ній нагадував комуністів, фашистів, нацистів і панцифістів, які впроваджують в Америці такі політичні ідеї, що є чужі духові американізму. Він також нагадував інтелектуальних анархістів, які в виховних інституціях краю вчать інтернаціональних теорій, і чужих ідеологій, та виступають проти всякої участі в війні.

РУЗВЕЛТ НЕДОВІРЯЄ ГІТЛЕРОВІ

ВАШІНГТОН. — Президент Рузвельт на своїй пресовій конференції сказав журналістам, що треба недовірливо відноситись до запевнень Гітлера, що він не заміряє втручатись у західну гемісферу в цілі підбивання американських країв. Рузвельт сказав, що ті слова нагадують йому інші запевнення Гітлера, дані іншим країнам.

НАСТРОЇ В УРЯДОВИХ КОЛАХ.

ВАШІНГТОН. — В урядових вашингтонських колах отверто говорять, що є велика можливість під теперішню пору, що Франція закінчить з Німеччиною окремий мир. Також отверто говорять, що Америка не може дати альянтам більше, ніж те, що дає. Тому всякі нові апелі французьких міністрів остануть без ніякого успіху. Америка під сучасною пору сама не має зброї стільки, скільки хоче Франція. Рейно домагався „хмар літаків“. Також ніхто не скривається з думкою, що є велика можливість, що заки Америка змогла б більшу поміч дати, вже буде запізно.

Секретар стейту Кордел Гол, заявив, що неправдою є, що французький прем'єр Рейно звертався до Америки з проханням вивести війну Німеччини. Президент Рузвельт заявив, щоб без огляду на вислід війни в Європі, Америка не сміє переривати свого зброєння, а мусить узброюватись до зубів. В урядових колах говорять, що цього тижня буде переведений закон у конгресі, на основі якого буде заборонений вивіз старого заліза.

ІТАЛІЙСЬКИЙ АМБАСАДОР ПРОТЕСТУЄ.

ВАШІНГТОН. — Італійський амбасадор князь Колонна перед секретарем Голом висловив протест проти того, що в різних містах Америки певні люди викликають неоправдану ворожнечу до фашизму, пускаючи вістки начеб італійські конзулі втручались у внутрішнє життя Америки, зокрема накликали американців італійського походження помагати воюючій Італії. Колонна навізав свій протест до заяви ньюйорського комісара поліції Валентайна, який сказав, що його людям вдалось розкрити фашистські організації в Америці, що стояли під кермою італійських конзулів і працювали на користь Італії.

БОРІТЬБА З „ПЯТОЮ КОЛЮМНОЮ“.

НЬО ЙОРК. — Посадник Ля Гвардія потвердив вістку, що від довшого часу агенти федерального бюро потайки працюють з місськими поліційними властями в Нью Йорку в цілі розкриття підірваних організацій. Виследи їх праці дали гарні успіхи і вони будуть незадовго всім відомі.

ЗАЯВИ КАНАДІЙСЬКОГО ПРЕМ'ЄРА.

ОТАВА. — Канадійський прем'єр Маккензі Кінг заявив, що з альянтами вповні симпатизують американські краї і вони можуть бути певні, що цілий американський континент поспішить їм на поміч.

ВАШІНГТОН СУМНІВАЄТЬСЯ, ЧИ БУЛИТ ПІД ОХОРОНОЮ.

ВАШІНГТОН. — Президент Рузвельт і секретар стейту Кордел Гол висказали свій сумнів, чи німці поставили амбасадора Буліта в Парижі під домашній арешт. Вони можливо оточили амбасадату військом, щоби хтось не зробив їй чогось злого, казали вони. Бож в інтересі німців є не допускати, щоб хтось зробив Булітові кривду.

ВІДНОШЕННЯ ВЛАСТЕЙ ДО ЧУЖИНЦІВ

ВАШІНГТОН. — Головний прокуратор Джексон, заявив, що відтепер чужинці, прибуваючі до Америки, будуть де-що відмінно трактовані. Дотепер так було, що чужинець мав подати при вході переконливі аргументи, що не буде шкідливий Америці. Тепер має подати аргументи, що він стане корисним для Америки. Доплив чужинців буде дуже обмежений. Всі чужинці будуть реєстровані, казав Джексон і залишатись у дотичних властях відтиски пальців. Та хай їх це не журить і хай вони не беруть цього як знак репресій, казав він. Влада далі буде справедливо поступати з чужинцями і реєстрація тим, що невинуваті та не займаються ніякою підірвеною роботою, принесе навіть хосен, бо буде охороняти їх від пологового підозріння.

ВІТАМІНИ І ЗВІРЯТА

Д-р Е. Гюз, професор рільничої колегії стейту Каліфорнія, розслідив, що і звір'ята потребують поживи, що має ріжні вітаміни.

За його розслідами свиня потребує вітамінів А й Д. Без них звіря терплять на слабій зір.

„ТЕПЕР ІНАКША ВІЙНА“

Ньюйорський суддя Джейкоб Пенкен вислав до сенатора Гвілера лист, у котрім закликає сенатора не противитись висилці альянтам допомоги.

Пенкен пригадає сенаторові, що вони оба в 1917 році противились вступленню Америки до війни, але, мовляв, теперішня війна інакша від попередньої. Мовляв, тепер справедливість загрожена.

МОЛИТВА ЗА АЛІАНТІВ У СУДІ

Перед починанням пересудування справ у федеральному суді для банкрутств у Нью-Йорку, Нью Джерзі, суддя вівзав усіх привних, сторони й адвокатів, молитись за альянтів. Коло двіста осіб, зібраних у салі, встало й відмовило молитву.

КУПУЮТЬ ДАЛІ ЛІТАКИ

ВАШІНГТОН. — Альянтська торговельна комісія закупила для Франції 120 „повітряних фортець“, які мають бути доручені Франції в наступнім році.

ДАЄ ПРИТУЛОК ПОКИНУТИМ ЗВІР'ЯТАМ

Пані Джеймс Бравн з Портленду, Орегон, влаштувала в своїм домі притулок для покинутих звірят-любимців. Вона приймала до свого дому кожну собаку й кітку, що їх покинули власники. За короткий час у її мешканні знайшлося 138 котів і псів. Уже місця не було, а тут усе були нові кандидати. Вона розвела пропаганду проти покидання звірят власниками, але це відно ніщо не помагало.

ШУКАЄ СВОЄ ЖОВЧЕВЕ КАМІННЯ

До бюро для пропавших і знайдених річей залізиці Пенсильванії в Пінсбургу зголосився якийсь чоловік і питається, чи не передав хто до бюро його жовчєвих камінців.

На допити урядовця бюро він пояснив, що це була пам'ятка з його операції. Держав їх у торбинці й носив при собі.

ЗАСУДИЛИ ЮНІЙНОГО ЛІДЕРА ЗА ВИМУШЕННЯ

У федеральному суді в Нью Йорку признали присяжні судді Артура Валдорфа, бизнесового агента юній візників, винуватим вимушення грошей від торговців рибом.

На суді було доказано, що Валдорф відсидів уже довшу в'язничну кару. Він грозив купцям, що в разі незаплати йому хабара, він викличе проти них страйк робітників.

НЕДУГА СЕРЕД БОБРІВ

Стейтовий уряд для консервації дикої звірини в Вайомінгу доглянув, що бобри хоріють останніми часами на пошесть, звану заячою горячкою.

Уже багато бобрів згнуло від цієї недуги.

ПІДЕ НА АНГЛІЮ

БЕРЛІН. — Ціла Німеччина в радіощах. Всюди дзвонили в церквах, з наказу влади, коли німці ввійшли до Парижа. Приказано, щоб через три дні всюди повівали нацистські прапори. Так є, що всюди пакує переконання, що Німеччина виграла війну з Францією. І тому Франція вже так, якби не входила в рахубу, бо німецька преса лише вже по похід на Англію. Каже, що він скоро наступить, бо французька кампанія не триватиме довше ніж яких 10 днів. Таке запевняє німецька преса. Військові кола й уряд збувають ці справи мовчанкою. Ні їх потверджують, ні заперечують.

НА ПОМІЧ ДЛЯ ПРОШАКІВ

Томас Бромфілд, власник газолінової стації в Алабоні, Мінніген, усталив коло свого бізнесу лавку для відпочинку людей, що впрошуються на проїжджаючі автомобілі. Він усталив коло лавки ще й візку, що представляє величезні пальці руки, яким такі люди звичайно дають знак проїжджаючим візникам. Цей палець можна повернути в бажаний бік.

Бромфілд каже, що його лавка дуже популярна. Буває тиждів, що з неї користає триста мандрівників.

З ЛЮБИМЦІВ ЯЗВОЮ

У стейтовій в'язниці в Колумбасі, Огайо, заряд дозволяв в'язням держати як любимців білих шурів. Тепер їх стало так багато, що вони перемінялись в справжню язву. Через те дирекція в'язниці зарядила, що кожний в'язень має право держати лише одного шура й не вільно буде його випускати з кліт.

9 СТОЛИЦЬ ПІД НІМЕЦЬКОЮ ОКУПАЦІЄЮ

Німецькі війська досі заняли столиці 9 держав: Париж, Відень, Варшаву, Осло, Прагу, Копенгагу, Люксембург, Гагу й Брюксель.

ДАЛІ ВИСЕЛЮЮТЬ УКРАЇНЦІВ ЗО ЗАХІДНОЇ УКРАЇНИ

БУКАРЕШТ. — З кордонної смуги доносять, що советська влада далі масово вивозить українське населення Галичини в глибину Московщини. Кажуть, що на румунським боці часто чути стріли і крики людей по боці советського кордону. Далі по-дають, що лікар, професор університету та „депутат“, д-р М. Паньчишин, що тишився у советській владі від самих початків найбільшим довірям, зівстав тепер „відкомендерований“ аж на Далекий Схід. Далі доносять, що не тільки вивезено д-ра Старосольського й дир. Кузьмовича, але також і їхні родини, включно до стареньких батьків. Також арештовано й вивезено д-ра В. Кашубинського, відомого лікаря в Перемішлі.

УКРАЇНА ЗБРОЇТЬСЯ!

КИЇВ. — Про це розписуються київські „Вісті“, в яких читаємо ось що: „Всього в Україні створено понад 5,000 „хат оборони“. Зокрема в Винницькій області зорганізовано кілька соток „хат оборони“ й „воєнних кутків“, котрі переводять серед населення величезну працю по підготові до стрільня й оборони. Населення приходить слухати виклади про повітрову війну, про советських героїв...“

ЧИ НЕ САМІ „СТОВІДСОТКОВІ УКРАЇНЦІ“?

КИЇВ. — Ново назначений склад обласного комітету компартії в Харкові має такі особи: перший секретар — товариш Єпішов, другий — товариш Профатілов, третій — товариш Чучукалов; знову секретарем пропаганди є — товариш Петров, а секретарем в праці кадрів — товариш Максимов.

ЯК ЗА ЦАРАТУ.

МОСКВА. — Новий наказ впроваджує в червоній армії для генералів назви, що існували перед революцією, себто за царату. Отже знову є генерал-майор, генерал-лейтенант, генерал-полковник. Цю останню назву взято з німецької армії, в титул „маршал“, який теж існує, з французької.

АКЦІЯ НА ЧОРНОМУ МОРІ.

ЛОНДОН. — Англійська преса доносить про те, що Совети укріплюють побережжя України на Чорному морі. Одеса стала тепер осередком червоної флотії. Будуються укріплення на острові Тендері й в Керченській затоці. Подібні укріплення переводяться також в Грузії, зокрема в Батумі.

БІЛОГВАРДІЙЦІ ПРИ „РОБОТІ“.

ЛОНДОН. — Як у Франції так і Англії слідний новий рух серед московських білогвардійців, звернений проти українців. Змагає він до того, щоб наклонити альянтів ворожо до справи відбудови України як незалежної держави. І, очевидно, як сталося на білогвардійців, в'язе українську визвольну боротьбу з — Гітлером.

ГОТОВІ САМІ ВОЮВАТИ.

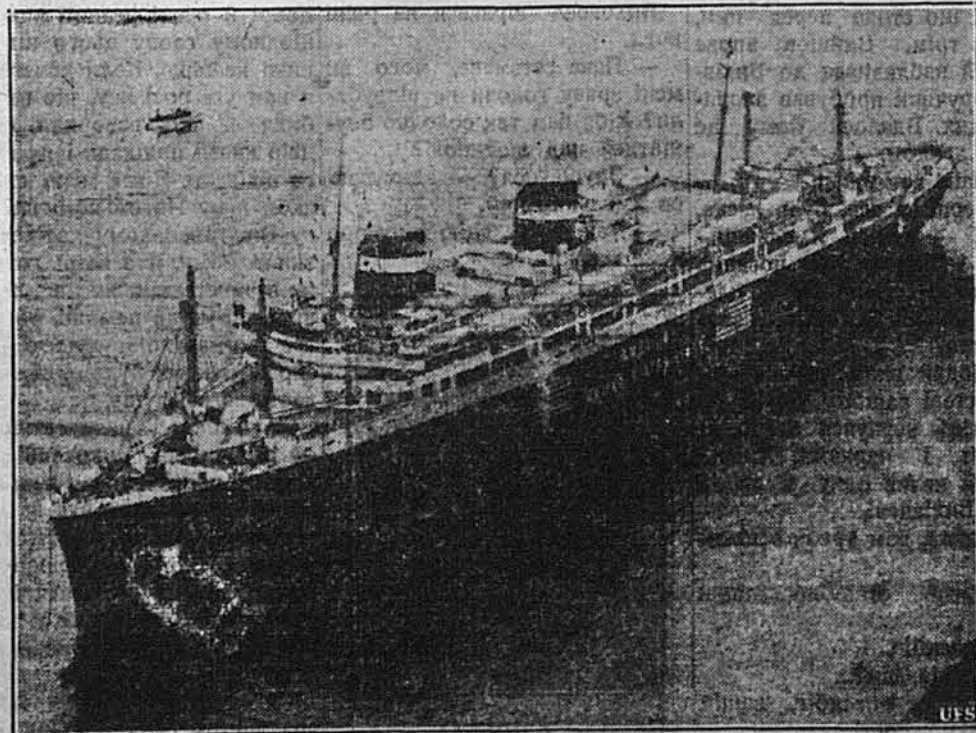
ПАРИЖ. — Побідний перемарш німецьких військ* через вулиці міста Парижа, як теж попри „Триумфальний Лук“, не тільки прибив неохоче французів, але також і англійців. І вони добре розуміють, що це є похід, що звернений не тільки проти територіального панування Франції й Англії, але теж і проти їхньої демократичної ідеології. В Англії здають собі справу з того, що Франція може довго не видержати і піддатись. І кажуть, що якщо це станеться, а ген. Вейган з тим згодиться, то це прийме теж і Англія. Але це не буде означати, що війна скінчена. Ні. Вона буде вестись далі, хочби її мала вести сама тільки Англія. Далі в Англії певні, що англійці можуть видержати з війною до осені, а як до цього часу Злучені Держави себе підготують і приступять до війни, то потім Німеччина буде зблокована і не зможе довго видержати.

РОЗПУЧЛИВЕ ПОЛОЖЕННЯ.

ТУР. — Французький уряд покинув дотеперішній, хвилявий осідок в Тур і перенісся далі на полудне, як кажуть, до міста Бульон. Тур є завалений утікачами. Неможливо дістати місця, де можна спочити. У склепах нема вже поживи. На обличчях людей видно розпуку. Таку саму, як на сотнях тисяч тих, що ними завалені дороги. Уряд звернувся через радіо до населення, щоб не втікало, а залишалося на місцях.

ГІТЛЕР ПОДИКТУЄ, КАЖУТЬ В БЕРЛІНІ.

БЕРЛІН. — В дипломатичних колах кажуть, що Гітлер тепер навіть не думає про замирення, а змагає до цілковитої перемоги. Франція мусить капітулювати і прийняти ті умовини, які він їй подиктує. Німеччина хоче забрати Альзацию і Лотарингію, та може ще де-що з французької землі в Європі, а далі колонії. Буде домагатись також відшкодування за воєнні втрати. Крім того Франція буде мусити ще задоволити і Італію. Це очевидно, тільки в такому випадку, якби Франція припинила війну.

„АМЕРИКА“

Американський пасажирський корабель „Америка“, що недавно приїхав з Нью-Йорку, Верджинія, до Бостону, є найдорожчим пасажирським кораблем, який досі збудовано в Америці. Він коштував 17 мільйонів доларів, має 723 стопи довжини й може примістити 1,219 пасажирів.

"SVOBODA" (UKRAINIAN DAILY)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
by the Ukrainian Press and Book Company, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.Entered as Second Class Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1948.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодинокі числа три центи.		Three cents a copy	
На рік	\$6.00	One year	\$6.00
На пів року	\$3.25	Six months	\$3.25
На три місяці	\$1.75	Three months	\$1.75
Число з суботи (з англійською частинною):		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	\$2.00	One year	\$2.00
На пів року	\$1.25	Six months	\$1.25
В Джерсі Сіті і Заграницю:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$9.00	One year	\$9.00
На пів року	\$4.75	Six months	\$4.75
На три місяці	\$2.50	Three months	\$2.50

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

НЕ РАДИ СТРАХУ!

На декого з „форейнерів“ напав великий страх через те, що Злучені Держави знайшлися в такому положенні, що готові не тільки симпатизувати з альянтами й їм помагати, але навіть виповісти війну ворогам альянтів, себто ворогам демократії, в першу чергу нацистській Німеччині й фашистській Італії. У такому випадку, як кажуть, може прийти до нагінки на тих, що живуть в Америці, а є схильні до чужих ідеологій, не-американських, і то в такій мірі, що готові стати есентуально навіть проти Америки, колиб вона воювала з державами, що ввели в себе тоталітарні режими. Отой страх пішов уже так далеко, що появляється в американських газети „пикчери“ редакторів деяких газет, що видаються неанглійською мовою, при яких є пояснення, що вони є „за демократію“. Ось ті редактори живуть в Америці, як виходить, і по 30 років. За той час працювали вони як „патентовані демократи“ в різних газетах, стояли завжди за демократію, а тепер вважають потрібним ще раз заявляти, що вони — за демократію. Коли тому приглядаємось, то нам здається, що щось недобре з тими редакторами і газетами, коли треба аж того, щоб виставляли їхні „пикчери“, щоб світ бачив, що вони демократи. З такого страху нічого доброго не вийде й для демократії. Це може довести до того, що кожний з таких боягузів буде боятись сказати якесь критичне слово про демократію, припускаючи, що то готово бути кимсь зрозумілим в такий спосіб, що „форейнер“ не є демократ і що досі не „заамериканізувався“, хоч може є вже і 25 років американським громадянином.

Коли мова про нас, то стоїмо на становищі, що Америка є вільна країна вільних і розумних людей. Кожний з нас, що тут чесно жив і працював, платив податки, і виконував інші громадянські обов'язки, та не був зв'язаний з ніякою підпільною чи іншою підпривною акцією, що звернена проти ладу і порядку цієї держави, той не має потреби лякатись. Українці в Америці, так, як ми їх знаємо, і як про них усюди висказуються самі представники влади, є добрими і прикладними громадянами. І якби хотіли, то навіть не можуть бути іншими, якщо поступають розумно й сумлінно, бо тут в Америці українському народові ліпше й свободніше, ніж в якій іншій державі, чи навіть в Україні. Це є правда, щодо якої нема ніякого сумніву. Одні тільки більшовики думають інакше, але вони тут не входять в рахунок, хоч і вони не такі дурні, щоб ще й тепер вірити, що в „советському раю“ краще ніж в Америці. А пишуть інакше тому, що задурманені червоною Москвою і її агентами. Ось і тому треба українцям в Америці поводитись гідно й не лякатись нічого. Усі ми стали „добрими американцями“ не тепер, з якогось страху перед нагінкою на „форейнерів“. Ми були ними завжди з любов'ю до тієї землі, що нам дала притулок і з пошанування до тих її засад, що дали нам тую волю, якої ми деінде не мали.

ПОЛІТИЧНІ УГРУПОВАННЯ В КАРПАТСЬКІЙ УКРАЇНІ

Теперішні політичні угруповання в Карпатській Україні загально можна поділити на три групи. Це: 1) Група Фенцика, або так зв. „руські націоналісти“ 2) група Бродія, яка поки що немає сформульованої програми, і 3) група духовенства, вихованців ще старої Мадярщини.

Перші дві групи стоять на становищі „руськості“, або „карпатруськості“ чи „угруськості“. Третя пропагує „русинство“, себто намагається плекати тип раба, душою й тілом відданого короні св. Стефана.

Фенчик видає орган „Карпатруський Голос“, а Бродій „Руську Правду“. Обі ці газети писані етимологічним московським правописом, але редакції іноді намагаються переключувати народні, себто українські вирази, на московський лад, щоб зробити свою писанину зрозумілою для мас. Група духовників-мадяронів видає „Карпатську Неділю“, яка має підзаголовок — „орган мадярсько-руського братерства“. Писана ця газета такою тарбаршиною, що чоловікові голова крутиться, читаючи її. В основі лежить справді народна українська мова, але перекручена на всі лади, доповнена з церковно-слов'янського слівника (!) та будована на мадярській граматиці. Можна отже собі уявити, що це за писанина!

Всі згадані політичні табори гризуться між собою за першество й кожний заявляє, що він „одинокий“ представник народної праці та інтереси... Що до позиції в різних питаннях національного й економічного життя, то треба признати, що найбільшу ще незалежність виявляє „Русская Правда“ Бродія, за що інші органи, зокрема Фенчика, беззастановно на неї нападають. У відповідь, Бродій висміває Фенчика, як автора так зв. „Арпадової лінії“ (так на пропозицію Фенчика названа лінія мадярських укріплень у Карпатах). Щож до „Карпатської Неділі“, то вона нападає й на Бродія, і на Фенчика, кричучи, що не існує ні „руськості“, ні „угруськості“, а є тільки вірний Мадярщині „рутенський“ наріс. Ось витяг із одної статті цієї газети (правопис подаємо в оригіналі, крім літер „я“ і „є“, які живаються в названій газеті):

— „Ми єсьме русини. Нашин братів уже не по их найдавнішом имени, не русинами називають, але угоророссами

або карпатруссамі. Ми держали би се за фатальну ошибку, елиби єї назви и урядово признали. Кромі найдавніших латинських записок, сам наш народ все русином називав себе, як то и давня пісня говорить: „я русин бив, есьм і буду... Русин мене колював“... Як то било, а не „я-росс бив“... Просіме скорих розпоряджень, чтобы стародавнее название русин осталось... А котрі хотять нового літературного языка, то най розвинути руський язык, а не обернемо: насилувати великоруський язык на наш народ“, і т. д.

Найбільші впливи в Карпатській Україні мають тепер згадані духовники-мадярони. На пості регентського дорадника є Ільницький, шефом шкільництва Марина, членами реабілітаційних комісій для урядників і вчителів також у більшості духовників. Скрізь вони — як найвірніша опора стефанівської корони...

Мадяри формально не перешкоджають „руським“, дозволяють їм видавати газети, і т. д., але не звертають на них уваги й роблять усе так, як самі хотять. Натомість ті з „Карпатської Неділі“ дістають від окупантів усіляку підтримку.

Проте й серед згаданих мадяронів зарисовуються сильні розбіжності. Справжньою „чорною рукою“ й „чорним духом“ є Марина, який намагається за диктатом Будапешту все руйнувати й розбивати. Загально відома інтрига проти регентського дорадника Ільницького, яка виявилася в сварці цього останнього з регентським комісаром графом Перенієм. Ільницький подавав був до димісії й примирити його з Перенієм мусів самий Гертій.

Серед усіх згаданих груп великий розголос викликала вістка, що д-р Юлій Брашайко і Федір Ревай подали до президії ради міністрів у Будапешті прохання про дозвіл видавання в Хусті газети в українській мові „Свободи“. Московіфи з тої нагоди обливають помями все українське й кличуть на поміч... поліцію. Перед у цій кампанії веде Фенчик, який протестує проти появи газети на „галіко-мазепинськом язичі“, і заявляє, що „угруськості націоналісти во главе с Др. Фенчиком на протяжении десяти лет боролись з українством, як із „вреднейшим явлением“... „Во всяком случае др. Фенчик уже предпринял все меры к тому,

чтобы эта желто-блэкитная акція і ей подобная були уничтожены в самом зародке“, і т. д. Фенчиків товарише й Бродія, пишучи в своїй газеті: „Удівляєт нас і то, что еті гаспада (себто українці. Наша примітка) не побачились прощолодніми опитами, когда за ету ідею (українську ідею. На-

ша примітка) поплатились життями тисячі угрусьсов“. А один із московфільських журналістів ставить питання це ясніше, пишучи: „я не знаю — где же поліція?..“ При цих обставинах годі сподіватися, щоб мадяри дозволити на видавання української „Свободи“.

ДО МОСКОВСЬКОЇ ПРОПАГАНДИ

(З паризького часопису „Українське Слово“).

Московська безсоромність.

Московський часопис у Болгарії „За Родну“ (той, що взяв за свою емблему... український тризуб!) в ч. 93. писав так:

„Ми заявляємо, що ми менше других жили завойованими (!!!). Ми ними не жили (!!!). Не залізім поясом насильства звязували ми величезні простори московської імперії (!!!)... Творячи основний масив нашої землі, ми не поневолювали нічії самобутності (!!!). Ми порушувалися й поширилися, приликуючи до життя (!!!), до світового політичного й соціального життя (!!!) безобличне, неоформлене середовище (!!!): на півночі фінів, на півдні — кочове перекотиполе (!!!). Ми їх не ставили в положення експлуатованих (!!!), нижчої раси, „туземців“... Ми не завойовували й не поневолювали (!!!). Ми освоювали культурно, духовно й душевно (!!!). Безформне відливали у форму (!!!)“.

Що не речення, то просто вершок цинізму, а заразом і глупоти, о ж сьогодні справді тяжко знайти людину, що не зналаб, що ціла московська імперія повстала виключно тільки через завойовання та утримувалася й утримується тільки при допомозі безприкладного гноблення й нищення підбитих народів. А вже справді тяжко окреслити таку писанину тепер по нових завойовуваннях більшовиків та й ще тоді, коли навіть менш упосліджені на умі москалі признають, що більшовики, роками вже виховані на Олександрі Невському, на Петрі, на Суворові й Бородині“ продовжують традицію московських царів, „входячи все більше в ролю наслідників московської великодержавності й старого московського панславізму“.

Більшовики й їхні предтечі — московські царі.

Швайцарія „Газет де Люзан“ помістила статтю М. Троєцького в справі московської пропаганди, яка передбачає можливість змін на сході Європи вмовляє чужинців, що в майбутній Росії всім націям буде житися як у раю,

та що ця Росія не буде нічим подібна до більшовицької.

Коли ми будемо дошукуватися походження більшовицьких жорстокостей, — пише автор — то не маємо чого далеко ходити й можемо легко зрозуміти, чому Молотов у часі переговорів із фіними все поклакувався на політику Петра. Досить нам згадати, що після перемоги під Полтавою цей цар повернув до неволі всіх полонених шведів та звелів стяти голови всім захопленим повстанцям. Щодо старшин, то він часто удостоював скарлати їх власною рукою. В тім же часі він приказав Меншикову зрівняти з землею столици Мазепи, та вирізати всіх без винятку мешканців, що цей останній і виконав точнісенько. Більшовики лише удосконалили цю систему. Так само, що торкається переслідування церкви, вони не вигадали нічого нового. Цей же самий Петро I, призначивши себе, самого головою російської церкви, наказав взяти на тортури всіх священників, єпископів та митрополита „раскольників“ (незгідних із реформами патріярха Нікона), сім не існують і на „доказ“ коли помічав, що кати працюють не досить жваво, вла-

шноручно вчив їх, як треба катувати. Коли після поділу Польщі, Росія забрала решту України, то настановлений Петром Св. Синод завзявся винищити, греко-католицьку українську церкву й робив це в той спосіб, що дітей відбирали від батьків, батьки кінчали самогубством разом із дітьми, і цілі села було засилано на Сибір. Недавно ще цілий світ був обурений тим, що більшовики арештували митрополита Шенгіцького, але більшовики не зробили нічого іншого, як повторили вчинок московського уряду, який у 1914. році заарештував того самого митрополита та увязнив його в однім убогій монастирі на півночі. Що торкається переселення цілих країв, яке вважають винаходом Гітлера, то не йому належить ця сума слава. Катерина II виселила Запорожців із родинами на Кубань, а її внук Олександр II, здобувши Кавказ, вигнав звідти до двох третин населення, яке здобуло собі притулок у Туреччині. В ту ж саму добу було видано в Україні славнозвісний указ, яким заборонялося українцям друкувати, писати, читати, а навіть співати в своїй мові. Щож торкається Польщі, то Європа, ще досі добре пам'ятає про її стан під московською владою, і нема чого пояснювати, чому свого часу називалося в Польщі мотузину петлю „Муравевською краваткою“.

Вкінці автор завважає, що коли більшовики принаймні визнають існування різних націй в Союзі, то білі москалі запевняють, що ці нації зовформами патріярха Нікона), сім не існують і на „доказ“ цього оголошують у різних мовах цілу літературу.

АКЦІЯ НА СХОДІ.

Зараз по виповідженні війни Італією Англії й Франції англійські літаки зробили рейд на Асмару (1), а італійські на Аден (2). Фашистські війська перейшли границю французької колонії Сомаліанду (3), щоби дістатися до Джібуті (4).

Микола Голубець.

ЖОВТІ ВОДИ

Історичний роман.

(72)

Я від справи теж не відступлю. Або мене, або його, треба примусити поступитися. Я й провів по чергу. Так, не бурдше згину, як поступлюся. А він? Він поступиться! А потім будемо пактами забавлятися.

— А може би так, крові братньої пожалівши...

— Ми її жаліємо, не він, ані ваш хлібодавець, що послів мина на палі садовить, над безборонними знущається, але перед сильними коряться й ласяться, як щеня!

— Пане гетьмане!

— Так, пане поручнику! Ви ще далі вірите в чесність свого хлібодавця?

— Вірю!

Хмельницький сів до купи паперів, що лежала збоку на столі. Перекинув кілька й знайшовши той, за яким шукав, простяг його Биховцеві.

— От вам ваша віра і його чесність! Почитайте!

Биховець узяв папір, та

перше, заки почав його читати, уважно розглянув печатку примусити поступитися. Я й провів по чергу. Так, не бурдше згину, як поступлюся. А він? Він поступиться! А потім будемо пактами забавлятися.

— А може би так, крові братньої пожалівши...

— Ми її жаліємо, не він, ані ваш хлібодавець, що послів мина на палі садовить, над безборонними знущається, але перед сильними коряться й ласяться, як щеня!

— Пане гетьмане!

— Так, пане поручнику! Ви ще далі вірите в чесність свого хлібодавця?

— Вірю!

Хмельницький сів до купи паперів, що лежала збоку на столі. Перекинув кілька й знайшовши той, за яким шукав, простяг його Биховцеві.

— От вам ваша віра і його чесність! Почитайте!

Биховець узяв папір, та

впасти, вхопився за спинку стільця, що стояв зблиззка. Хмельницький бачив, як у чоловіка, що стояв перед ним, ударив грим. Вийшов зпоза стола й наблизився до Биховця. Поручник пробував зловити віддих. Вдалося йому це щойно згодом.

— Пане гетьмане!

— Перш за все, будь ласка, сядьте! — сказав Хмельницький і майже силою посадив Биховця на стільці. Потім плеснув у долоні. В дверях з'явився джур.

— Подай вина, та покорише, гостеві нашому недобре! Хлопець вернувся скоро зі банком і чарками. Хмельницький налив одну з них і подав Биховцеві.

— Пийте, вам треба освіжитися!

Биховець жадбно випив чарку.

— Спасибіг.

— Краще вам?...

— Краще, спасибіг, вашій ясновельможності.

Ще хвилину сидів Биховець мовчки, запавшись у себе, мов у гріб. Хмельницький сів проти нього й вдивившись в його побідле обличчя, поклав його

руку на плече.

— Заспокойтеся, пане поручнику, заспокойтеся!

Биховець зірвався на рівні ноги.

— Пане гетьмане, чого ви мені зразу голови не відрубали? Хіба вам так солодко знущатися над людиною?

— Знущатися? — здивувався Хмельницький.

— Так, бо реляцію таку про мене маючи...

ПІЕТРО БАДОЛІО
командант італійської армії

Хмельницький гірко посмінувся.

— Власне тому, що про вас добрі й певні реляції маю, я ніодному слову цього нікчемника не вірю. Коли хочете, то я вам усе розкажу, що ви робили й що говорили, як на двір князя приїхали і як з нього відіслали. Я все знаю краще, якби пану Потоцькому чи пану Вишневецькому хотілося. І тільки тому, я з вами говорю як з приятелем, як з людиною, що коли не нині, то завтра стане цілою душею при справі й коли буде треба, віддасть за неї душу.

— Вибачте, пане гетьмане! — перепросив Биховець вчливі й розгнурнувши лист Вишневецького, потону в лектурі. В міру того, як читав, горіли чорні й протирив очі, щось у ньому ломалося й падало, щось змагалося й киніло, щось пинилося і переливалося через верх.

Скінчивши читання, жбурнув листом об землю й притоптавши його ногою, сказав, ні то до себе, ні то до Хмельницького:

— Фініс!

Хмельницький ще раз мовч-

ки посадив його на стільці. Потім налив у обидві чарки червоного вина й подав одну з них Биховцеві.

— Випиймо на потугу! Випиймо, пане поручнику, бо вже зоріє, а коли сонце блисне, то нам буде вже не до вина.

Биховець узяв чарку з рук Хмельницького й піднявши її високо, промовив урочисто: — За кров, за мuku неповинну світлої пам'яті сотника Сухоручки, поможи мені Боже!

Цокнувся з господарем, випив, обтер вус, поставив чарку на столі й виструнувся перед Хмельницьким:

— Я ваш, ясновельможний пане гетьмане, приказуйте, я слухаю!

Хмельницький пригорнув його до себе:

— Я так і думав, пане поручнику, я так і думав. Добре хоч, що вам у пору очі розкрилися. А тепер, як хочете. Або йдіть до себе, або ще погугоримо.

— На приказ, пане гетьмане!

— Покищо так, без приказу, по приятельськи. Приказу-

вати будемо, коли Бог дозволить, завтра. Ви мені, коли захочете, допоможете.

— З ширю душі, пане гетьмане! — відповів Биховець, а очі в нього блиснули мов у молодика дарма, що мертвецька блідість не встигла ще сплитися з його обличчя.

Хмельницький піднявся й вернувся на давнє місце за столом. Перегорнувши папері, взяв один з них і час до часу глипаючи в нього, почав:

— Пане поручнику! Не так ще давно ви дивувалися мій постанові, а ось свисток паперу, чого накоїв у вас. Я не дивуюся. Я відник дивуватися всьому, що бачу довкола себе. Ви скреготете зубами й затискаєте п'ясточки. Це безпечно. Для вас, не для ваших ворогів. Треба відвчитися того. Самою лютістю й ненавистю противника не переможеш.

Роспач теж не найкращий доглядник. Скільки людей вона вже погубила, скільки сна змарнувала!

Хмельницький замовк на хвилину, наче задивлений в примарні постаті своїх попередників.

(Дальше буде).

25-ЛІТТЯ СВЯЩЕНСТВА ЄП. ІВАНА БУЧКА

Відомий громадянський діяч, Пресвященний Кир Іван, що недавно прибув до Злучених Держав, обходив цього року, дня 21. лютого, 25-ліття священства. З тої нагоди паризький „Вістник“ помістив статтю; з якої подаємо ось що:

„Народився єп. Бучко 1891 р. в Германові, коло Львова. Як молодий студент виїжджає до Риму, де через кілька літ видається богословським студієм. Осягнувши своєю невсипущою працею титул доктора богослов'я, вертає серед воєнного часу на Західню Україну, щоб від цього часу посвятитися виключно своїй церкві й своєму народові. Тут, свідомий того, що основою кожного народу є. молоді, та що тільки від неї залежить краше майбутнє нації, він у першій мірі звертає свою активність у сторону української молоді, яку хоче бачити більш вірною християнським засадам та водночас українському призначенню. В тій цілі закладає у Львові Малу Семинарію (1919 р.), де українська молодь знайде від тепер відповідний захист для поважної праці над своєю освітою, як для добра церкви, так і для добра власного народу.

„Роля Малої Семинарії стає невідомо величезною. Ця установа, що, здавалося, мала тільки підготовлювати кандидатів до Духовної Семинарії, перемінюється скоро на українську середню школу, яка, майже самотньо, дає змогу продовжувати науку тим учням, які мусіли покинути зліківдовані польським урядом українські гімназії.

„Та Кир Іван не займається лише працею в Малій Семинарії, але вихованням всієї молоді, яка перейшла лихолітні роки світової війни. Він посвятив цій молоді всі свої зусилля, всі свої бажання, всі свої думки, як професор Богословської Академії у Львові аж до 1929 року.

„В 1923 році стає секретарем Апостольського Візитатора для Західньої України. Обіймаючи цілу Галичину, він не лише краще запізнається з своїми вірними, але, де може, несе для них цілющі слова розради й потіхи, на які вони були так дуже спрагнені в свою великому горю. Не дивниці, отже, що на вид цієї пошви й жертвенності Кир Івана, Папа Пій XI постановляє вивисити його до єпископського стану. В 1929 році бачимо його вже єпископом. Тут же його нова, тяжка праця, як єпископа-помічника Іх Екскеленції Митрополита Кир Андрея Шептицького, праця водночас із якою перебирає він уряд секретаря українсько-

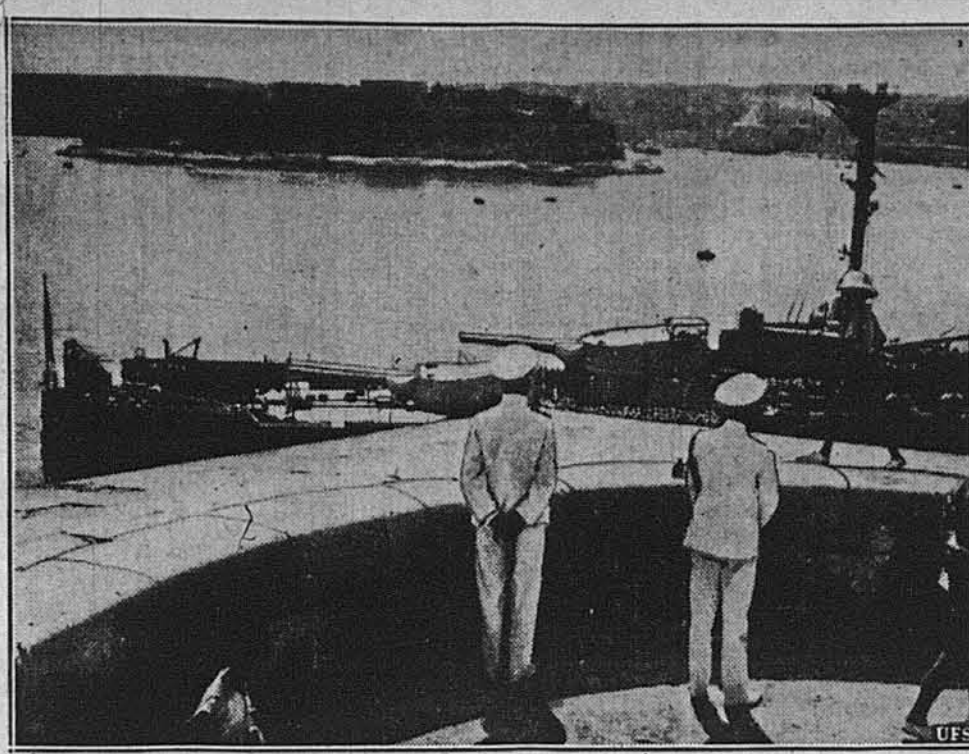
го єпископату та голови комісії для справлення літургійних книг.

„Та незабаром трапляється нагода, де він, як ніколи досі, показує свою гарячу любов та повне посвячення привязання для своїх вірних. Це пам'ятний для кожного українця 1930 рік! Коли польський уряд наказує перевести на Західній Україні ганебну й злочинну паціфікацію українського населення, Кир Іван, як добрий пастир, уряджує численні поїздки, звідуючи найбільш пошкодвані села й містечка, щоб за-протестувати проти ворожого насилля та водночас принести нещасному населенню слова потіхи й божого слова. Як гарячий патріот, не лякається ніяких перепон, що їх йому готували вороги. Не лякається нічого, бо свідомий того, що стоїть за правду, для якої, як цього треба, готов і терпіти. Від цієї хвилини він стає незабутнім у пам'яті всіх своїх вірних та одною з найбільш знаних постатей по самому Митрополитові. Бо скількиж добра зробив він тоді для Галичини! Скількиж потіхи й надії вливав він тоді в страждуючі серця!

„Кир Іван завжди свято вірив у перемогу правди, і, де лише міг, підготовлював для неї шлях. В тій цілі стає головою Комітету для будови Українського Шпиталю, який, викінчений, є найкращим свідомством того, що може зробити українське населення, навіть і тоді, коли вороги не дають йому найменшої змоги на свою життєздатність.

„Ще за його починком відбулося у Львові 6. травня 1939 року величаве свято У. М. Х. Сто тисяч української молоді переходить вулицями столиці Львова. Сто тисяч, зібраних із усіх кутів Галичини, запрягають торжественно перед Кир Іваном свою вірність нашій церкві та батьківщині. Це тільки завдяки йому дійшло до цієї величавої маніфестації української молоді, міні-фестації, рівної якій ще ніколи не було на Західній Українських Землях.

„Двадцять п'ять літ священства та десять літ єпископства Іх Екскеленції Кир Івана Бучка записалися золотими буквами в історії нашої церкви та нашого народу. Про нього можна сказати, що він став живим прикладом правдивого священника та українського патріота. Бо чим же було завжди його провідною думкою, що тільки відповідним вихованням української молоді можна досягнути ідеалів, що про них мріє цілий український народ! Цей погляд він все боронив, ним захоплювався й його переводив у чин”.

ВИД НА ПРИСТАНЬ ОСТРОВА МАЛЬТИ НА СЕРЕДЗЕМНОМУ МОРІ.

НА РІЖНІ ТЕМИ

ХТО МАЄ ВУХА, НАЙ СЛУХАЄ

Перед спільним засіданням військових комітетів палати послів і сенату конгресу в Вашингтоні заявив сенатор Давні, що американське громадянство й конгрес мали багато осторог з боку американських амбасадорів Кенеді й Буліта й самого президента Рузвельта про небезпеку військової перемоги Німеччини.

Амбасадори й президент говорили на основі свого знання фактів, але американські законодавці були байдужі, сліпі й глухі. Не хотіли бачити, не хотіли чути. Тепер за свою апатію платять гістерією й замішанням.

ЗМІНИЛИ ДУМКУ.

В Атлантик Ситі, Нью-Джерсі, відбулися пірвічні збори „Церковної Мирової Юнії“, що була свого часу фундована Андрю Карнегім коштом двох мільйонів доларів. Збори за-явилися за те, щоби Злучені Держави дали альянтам усю допомогу, яка лише можлива без виповіщення війни Німеччині.

Це становище стоїть у виразному противстві до дотеперішнього становища цієї організації, котра досі все противилася всякому приготуванню до війни.

Сенатор Давні міг би подати імення цієї „Церковної Мирової Юнії“ як приклад сліпоті чи глухоті американського громадянства.

„НА НАС ЧЕРГА“.

Джерард, що був колись американським амбасадором у Німеччині, промовляючи на зборах прихильників фундації для допомоги голандських утікачів, закликав прийняти домагається від президента Рузвельта попертя проекту загальної військової служби в Америці.

Говорив на тих зборах проф. Гендрік Вен Лун, що загальної військової служби треба тому, бо океан уже не є захороною для Америки та що „Америка приходить тепер на чергу“ як та країна, проти котрої звертається Гітлер.

На подібне становище стають різні інші організації. Перший наслідок нацистичних перемог в Америці буде віддай заведення загальної військової служби. Пані Рузвельтова в своїй розмові з газетярями заявила, що Америка ще не готова до

загальної служби, „хоча вона остаточно може прийти до неї“.

ВОНА ВОЛІЄ.

Говорила теж пані Рузвельтова, що вона воліє смерть ніж життя без свободи.

Це гарно сказано й певно зовсім щиро. Без сумніву, пані Рузвельтова так почуває, як вона говорить. За нею певно підуть інші. Будуть такі заяви складати люди, що так почувають, і люди, що інакше почувають.

В Європі ми бачимо багато людей, які колись заявляли, що вони воліють смерть ніж неволю, а які тепер прецінь воліють неволю ніж смерть.

КОШТИ ГІТЛЕРА.

Джордж В. Дені, президент „Тавн Гол“ у Нью-Йорку, висказував у своїй промові перед Темпл Юніверситі в Філадельфії думку, що перемога Гітлера буде коштувати Америку дуже дорого.

Він обчислив, що на випадок програної альянтів Америка буде мусіти зброїтися від стіп до голови, а це їй не обійдеться дешевше, як 25 біліонів доларів.

Американці, що моляться за перемогу для Гітлера, моляться за коштовне зброєння і ще коштовнішу війну для себе.

ВИХОВАННЯ ДЛЯ ВІЙНИ.

На думку Денія, демократичні держави, головна Америка, робили помилку в тому, що вони виховували кожна свій нарід до мира, тоді як тоталітарні держави виховували до війни.

Мир не може наступити тоді, як лише одна сторона хоче мира. Він можливий аж тоді, як усі його хочуть.

„АМЕРИКАНСЬКИЙ ГІТЛЕР“

Демократія, говорив Дені, вимагає від грома-

В. МЕСЕРШМІТ, що виробляє найкращі німецькі літаки.

КАСОВИЙ ЗВІТ ОБЕДНАННЯ

(за місяці: лютий, березень, квітень, травень 1940)

ЗАГАЛЬНИЙ ПРИХІД:

3 переносу	\$694.55
За місяць лютий	256.58
За місяць березень	541.80
За місяць квітень-травень	468.95

Разом \$1,961.88

ЗАГАЛЬНИЙ РОЗХІД:

1) Бюро в Вашингтоні	\$475.00
2) Збігці	306.00
3) Школа в Моджанах	225.00
4) Зворот недоручених внаслідок війни грошей на народний дім в селі Славній (гроші відобрали п. Петрик і Періг з Нью-Йорку)	200.00
5) Зворот недоручених грошей Комітетові в Пасейку	180.00
6) Видатки зв'язані з Конгресом, подорож делегата „Обеднання“ з Дітройта на наради у справі конгресу та подорож делегата на конгрес у Вашингтоні	123.00
7) Подорож касієра Обеднання	6.00
8) Удержання канцелярії, поштової оплати	33.00
9) Школа в Стемфорд	10.00
10) Почтова скринька	4.00
11) Висилка грошей	4.30
	\$1,567.29

ЗІСТАВЛЕННЯ:

Загальний прихід	\$1,961.88
Загальний розхід	\$1,567.29

З кінцем квітня 1940 лишається в касі \$394.59

Обеднання Укр. Організацій в Америці.

ОБЕДНАННЯ

P. O. Box 122, Church Street Annex, New York City

ФОНД КОНГРЕСУ АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ

На Фонд Конгресу Американських Українців зложили даліші пожертви:

Тов. ім. Кирила Трильовського, від 22 У. Н. Помочи, Пітсбург, Па. \$	5.00
Відалі 37 У. Н. Союзу, Елізабет, Н. Дж.	10.00
Тов. Запорозька Січ, від 234 У. Н. Союзу, Джерсі Сіті, Н. Дж.	10.00
Мисевея Укр. Нац. Рада, Вунсакет, Р. А., і Бекстон, Масс.	5.00
Тов. Просвіта, від 362 У. Н. Союзу, Брістол, Па.	10.00
Тов. ім. Івана Франка, від 108 У. Н. Помочи, Ембридж, Па.	5.00
Подноїки члени Тов. Запорозької Січі, від 327 У. Н. Союзу, Гемста, Н. Дж., зложили по \$2: М. Католі і М. Керич; по \$1: Гречин, І. Душенчук, І. Душенчук, М. Чопик, І. Гринь, Б. Гринь, Т. Колодій, А. Сенік, М. Ізакевич, Д. Домитришин, А. Душенчук. Разом	15.00
Тов. Згода, від 20 У. Н. Союзу, Гемтремк, Мінн.	10.00
Тов. ім. Івана Франка, від 77 У. Н. Союзу, Покрив, О.	5.00
Подноїки члени Тов. ім. Івана Франка, від 77 У. Н. Союзу, Покрив, О., зложили по \$1: Микола Заричний і Степан Телев; по 50 ц.: Петро Голова, Петро Федат, Антін Чопило, Йосиф Телев, Евстахій Яремко; по 25 ц.: О. Копитка, Ксенія Ясевич. Разом	5.00
Тов. ім. Лесі Українки, від 171 У. Н. Союзу, Джерсі Сіті, Н. Дж.	10.00
Бр. Союствія св. Лука, від 237 У. Н. Союзу, Честер, Па.	10.00
Тов. ім. Т. Шевченка, від 267 У. Н. Союзу, Вестбери, Н. Дж.	10.00
Відалі 312 У. Н. Союзу, Св. Ілліяніф, Н. Дж.	5.00
Кіноче Бр. св. Ольги, від 318 У. Н. Союзу, Нортгемптон, Па.	5.00
Тов. ім. Петра Шеремети, від 5 У. Н. Союзу, Ембридж, Па.	10.00
Подноїки члени 110 відалі У. Н. Союзу, Гленвуд, Па., зложили: Михайло Туркало \$2; по \$1: Теодор Старавський, Марія Березанська, Іван Пушак, Дмитро Вітязь, Григорій Халста. Разом	7.00
Тов. Нове Життя, від 123 У. Н. Союзу, Кемден, Н. Дж.	5.00
Бр. св. Івана Хрестителя, від 199 У. Н. Союзу, Елізабет, Н. Дж.	10.00
Мисевея Товариства з Фол Ривер, Масс., переслав гром. Ілля Дяниця	25.00
Бр. св. Василя Великого, від 76 Провіндія, Мккіз Ракс, Па.	5.00
Бр. св. Володимира, від 101 Провіндія, Бейон, Н. Дж.	5.00
Бр. св. О. Ніколая, від 175 Провіндія, Шікаго, Іл.	5.00
Бр. ім. Трьох Святих, від 20 У. Н. Помочи, Вітней, Па.	5.00
Відалі 1-ий Сборами Лемківщини, Нью-Йорк, Н. Дж.	5.00
Збірка гр. Л. Сорокиски, Грінвуд, Н. Дж.	5.00
Український Шадичний Банк, Клівленд, О.	15.00
Злучені Товариства в Росфорді і Толідо, О.	10.00
Гром. Роман Тенетіло, Колейд, Па.	1.00
Гром. Роман Романчук, Гленвуд, Па.	1.00
Подноїки члени відалі У. Н. Союзу, У. Р. Союзу і Народної Помочи в Сітсборо, Па., зложили (збіркою займалися громадяни: Ів. Еванік і В. Крєкота) по \$5: В. Крєкота і Н. Бобек; в. Еванік \$3; по \$2: М. Мельник, Т. Кучар, Г. Гішак, Ів. Савчак, Т. Маркан; С. Бобек \$1.50; по \$1: М. Крєкота, І. Олдох, В. Турок, Г. Бурій, П. Турчик, І. Леваский, А. Леваский, Дж. Підкалітський, Дж. Підкалітський, М. Підкалітський, М. Кухар, І. Вуйчик, В. Возняк, М. Сергій; по 50 ц.: В. Галинський, А. Савчак, Дж. Колер, К. Хробак; А. Буряк 25 ц. Об'явлено кошти переслани чека і кошти колекції грошей (подарок автом. між членами) суму \$1.25). На руки Конгресового Комітету доручен суму	40.50
Злучені Організації міста Трой, Н. Дж.	15.00
Українська Православна Дієцезія, Нью-Йорк, Н. Дж.	10.00
Українська православна парохія, Колчестер, Конн.	5.00
Парохія св. Йосафата, Бетлем, Па.	20.00
Зложили товариства, братства, сестринства, церковна каса і подноїки громадяни в Мінеаполіс, Мінеаполіс: Укр. католич. церква св. Константина \$10; Тов. Запорозька Січ, від 385 У. Н. Союзу, \$10; ОДВУ, від 25, \$5; Сестр. Пречистої Діви м.р.р. \$5; Сестр. Молодих Жінок \$3; Українська Католицька Молодіж \$3 по \$2: Відалі 134 Провіндія, о. С. Гринь, І. Олійник; по \$1: О. Шабатура, Д. Менюк, І. Процькі, І. Кіт, Н. Кіт, І. Ковалів, Дж. Греск, Н. Федорич, М. Канюк, К. Кузіл, Н. Кучинський, В. Сопоток, Н. Мандлен, Н. Гусак, Н. Гунчак, Дж. Олійник; по 50 ц.: М. Хас, М. Романюк, І. Шмідганський, Н. Н. Разом	60.00
Тов. „Дністер“, від 361 У. Н. Союзу, Нью-Йорк, Н. Дж.	25.00
Тов. Віляна Україна, від 53 У. Н. Помочи, Ром, Н. Дж.	5.00
Разом	\$ 419.50
Попередньо проголошено	4,515.10
Дотепер зібрано	\$4,934.60

ПОВІДОМЛЯЄМО ЧЛЕНІВ ВІД 300 У. Н. СОЮЗУ, ЩО

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ

нашого відділу відбудуться

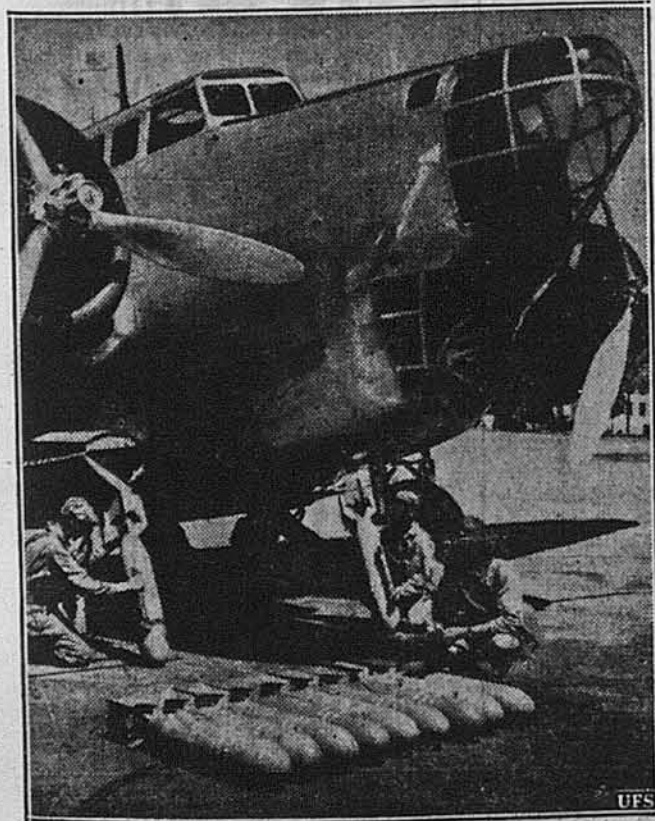
В ВІВТОРОК, 18. ЧЕРВНЯ (JUNE 18, 1940)

в годині 7. ввечір

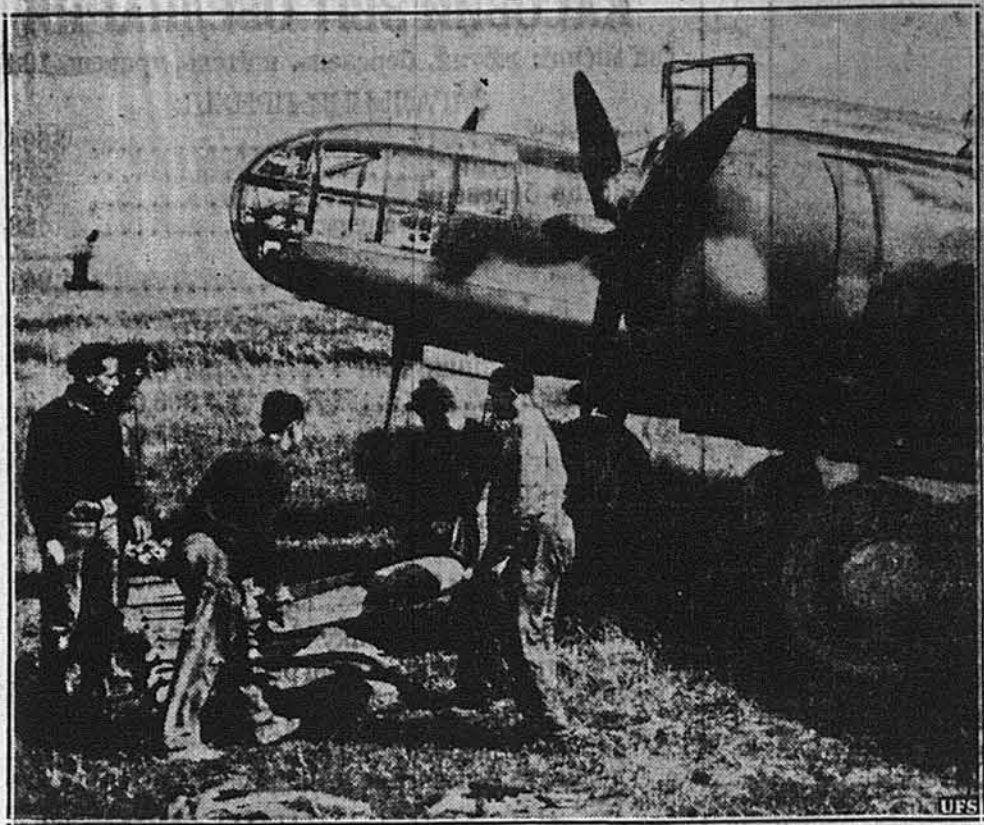
В УКР. НАР. ДОМІ, 630 MARLE AVENUE, JOHNSTOWN, PA.

На збори прибуває організатор п. Загаєвич, а тому урядники і всі члени повинні обов'язково бути присутніми на тих зборах. Маємо важні справи до обговорення та вирішення.

А. Годчак, секр. від. 300.

АМЕРИКАНСЬКІ ЛЕТУНИ ПРИ ВПРАВАХ З ЛАДУВАННЯМ БОМБ НА ЛІТАКИ.

ФРАНЦУЗЬКІ РОБІТНИКИ ЛАДУЮТЬ БОМБИ НА ФРАНЦУЗЬКИЙ ЛІТАК.

PRESS REPORTS ABOUT THE CONGRESS OF AMERICAN UKRAINIANS

BOLAND AND FLANNERY BOLSTER UKRAINIANS' HOPE FOR INDEPENDENCE

Pennsylvania Congressmen Address Delegates To Convention Being Held In Washington

WASHINGTON, May 25 (AP). —Pennsylvanians in congress, addressing the congress of American-Ukrainian organizations, expressed the common hope yesterday the Ukrainians of Europe would have their own nation and democratic government when peace again comes to their land.

Representatives J. Harold Flannery, Luzerne county Democrat, asserted that "those who love the sword shall perish by it" because "civilizations founded on force have not survived."

"Cultural, moral, and spiritual traditions live. Violence does not. America must be prepared to repel violence and preserve democratic institutions. The light burning here and here alone may yet illuminate the whole world."

Senator James J. Davis (R., Pa.) told the meeting yesterday: "Your duty is to bring to the attention of the whole world the plight of your fellow countrymen."

Your efforts shall not go unheard nor without reward."

Representative Patrick J. Boland, Scranton Democrat, expressed the hope that when the European war ends "this country will be in a position to find justice for those people who now are losing their homes and firesides." He asserted there was a need for united action in the United States to perpetuate freedom, adding, "I appreciate the great contributions this organization has and will make toward that end."

(Scranton Times, May 25, 1940)

WOULD LIBERATE NATIONS

WASHINGTON, D. C., May 27. —To continue their struggle for democracy in America, their adopted land, and in Ukraine, their homeland, 1,000 Americans of Ukrainian descent including a number from Altoona gathered here yesterday to urge a policy of international relations looking toward liberation of, and the guarantee of self-determination of Ukraine and of other nations as a prerequisite of mutual friendly relations between the countries of the world.

(Mirror, Altoona, Pa., May 27)

3 УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

КАРНЕГІ, ПА.

Парохіальний концерт.

В неділю, 2-го червня ц. р., відбувся в Карнегі величавий концерт парохіального хору церкви св. Петра і Павла. Концерт відбувся в „Карнегі Одіторіумі“. Хоч концерт був заповнений на чверть по восьмій, то вже в восьмій галля була так заповнена, що важко було знати місяця. Точно чверть по восьмій підноситься куртина і починається концерт. Рідка це в нас подія.

Місцевий парох о. М. Кучер відкрив концерт коротким українським і англійським

словом. Після того виступив хор. Поява хору була величавою. Вийшли в українських козацьких строях хористи, а в українських вишиваних строях, немов різноманітні цвіти, хористки. Їх було 50. Коли вони усталися виступив на сцену диригент — гарний, стрункий хлопець, теж у козацьким строю. Під кермою цього диригента почав співати хор. Як першу пісню відспівано „Вірую“. Виконання було справді гарне. Солодкі звуки пісні нагадували слухачам рідні землі і зворушували всіх до глибини душі. Після того хор виконував інші пісні, серед них кілька церковних.

Тепер адвокат Онішків вголосив в англійській мові реферат про визвольну боротьбу українського народу. Після

НЕ ПОЧУВАЙТЕ СЕБЕ ТУПІ, НЕРАДІ

КОЛИ запер, що своїм болем голови, жовчистістю і почуттям злуття зробиш нас нужденним і схвильованим, пробуйте FEEN-A-MINT, делікатну розслаблюючу жувачку. FEEN-A-MINT помагає кишечку викинувати легко. Лідає ніжно, але цілковито, приносить приємну полегшу. Мільйони, молодих і старих, дозрівлих і дітей, хвалять FEEN-A-MINT. Дистанте засіб для цілої родини за 10 центів. Платіть до СВОБОДІ аптеки не нині і купіть довірну FEEN-A-MINT.

ХТО ПОПИРАЄ БИЗНЕСИ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ В „СВОБОДІ“, ТОЙ ПОПИРАЄ „СВОБОДУ“.

ЯК БІДНОТА РОБИТЬ ЛЮДЕЙ МАЛОТВОРЧИМИ

Коли людина дуже бідна, то часто або й постійно голодує. А коли голодна, то має замало сил і до праці й до природного життя. Така людина має мало відпорності проти всяких недуг та зараз. Легко може простудитися. Така людина не може й зовсім ясного поспішно думати. Думання в такій людині часто поглиблюється до дивно-змінливого сну. Значить, така людина може легко й помилку та проступок зробити. І така людина зовсім не спроможна до вищого творчого думання та праці. Це вже можна сказати й про ті народи, що дуже бідно живуть.

Коли якийсь нарід дуже розмножиться, так, що стане йому затісно жити в своїй країні, і нема куди розселитися, то він дуже збільшує його життя тільки нещасним животінням стане. Отак прямо накупіть живуть вже сотні літ китайці та індійці в Індії. Китайці та індійці загально навіть це менше мають простору до життя, як, наприклад, українці в Галичині. Є сотні мільйонів таких китайців та індійців, що ціла родина виживає з кількох грядочок землі. Та всеж такі якість живуть. Але не багато сили життєвої проявляють. І, зрештою, вся та сила, яку мають, зуживається на те, щоб якось вдержатися при житті. І власне оце головна причина, чому вже сотні літ Китай та Індія так мало творчої сили проявляють. Тому може легко у війні перемагати 75 мільйонів ніпонеців 450 мільйонів китайців.

Та й український нарід теж вже сотні літ дуже бідно живе. Передний український селянин рідко коли бачить мясо, сало, масло, або який інший товщ. Навіть тепер німці, можна безпечно сказати, відсять-ро більше їдять товщів та мяса, як українці. А, наприклад, данці то може й 20 разів більше їдять мяса та товщів як українці. Та й англієць по два або й по три рази денно їсть мясо та товщ. Тому й скільки більше сили та активності проявляють англієць, данці, та інші. Тож треба, щоб український нарід вибрався передовсім з бідноти своєї.

О. КОНІСЬКИЙ
У ГОСТЯХ ДОБРЕ, ДОМА ЛІПШЕ

Оповідання з 60-тих років 19-го століття, коли швидко починалися зносини між українцями під австрійським та українцями під російським забором. Одні й другі мають тих самих порогів: поляків і москалів і пробують з ними боротися. Читач пізнає багато невідомого про життя в ті часи.

Ціна \$1.
У паперовій обгорні 60 шт.
Замовляти:

„СВОБОДА“
81-83 Grand Street
P. O. Box 346
Jersey City, N. J.

ПОСМЕРТНІ ВІСТІ

Дня 8, червня 1940 р. помер по-короткій й тяжкій недугу у шпиталі в Ютика член Тов. Зап. Січ, від. 330, у Літа Фолс, Н. Я.

ДЛЯРИ СТРИК.
Походив з села Троїчанськ, повіт Березань, Галичина, де родився 26, жовтня, 1892 року. При кінці свого життя мав 47 літ, 6 місяців і 12 днів.

Похорон відбувся в неділю, 9, червня, з дому жалоби до церкви св. О. Николія, а відтак на військ відпочинок на український цвинтар.

Покійний залишив у смутку жону Марію і дві дочки: Анну і Стефанію, брата Теодора, в ріднім краю батька, матір і два брати. Приїхав до Зауценх Держав 1909, і був членом відділу 330, від 1924, р. Покійний був тихою адовою, щиро жертволюбивий, на народній цілі сам давав і інших заохочував. Багато доложив праці при У. Н. Дово. Його бажанням було засісти, щоби український нарід міг вибороти українську державу.

У похороні взяли численну участь члени Тов. Тов. Зап. Січ, від. 330, родина і крестні.

Смерть забрала широкого українського громадянина. Нехай чужа земля Вашингтона буде йому пером!

Н. Паламар, секр.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

РОЧЕСТЕР, Н. Я. Місячні збори Бр. св. Николія, від. 217, відбулися в півторок, 18, червня, в галі парохіальній, в год. 7:30 вечір. Обов'язком усіх членів, як місцевих так і позамісцевих, являється на цих зборах, бо є важні справи до вирішення. Довгуючі члени хай прийдуть і вирішуватимуть свої довги на цих зборах, бо в протинний раз будуть суспендовані, а на наступних зборах будуть проголошені контр. комісією, котра буде давати справоздання за пів року. Члени, які ще не отримали чеків-діпендентів з У. Н. Союзу, хай прийдуть на збори й отримують. Хто з членів має своїх знайомих і крестних, най приїде з ними на збори, а ми радо випишемо їх до Бр. і У. Н. Союзу, за що отримаєте нагороду: Мих. Рудий, пресд.; П. Паснак, кас.; А. Іванів, секр.

ШКАГО, ІЛЛ. Піврічні збори Бр. св. О. Николія, від. 106, відбулися в неділю, 23, червня, в год. 7:30 вечір, в галі церковній, Окей і Райс ул. Просимо всіх членів і членів жити на ці збори, бо є дуже важні справи до поладження, а це: справа піжкуну, нові внески тай ухвали на річні цілі. Просимо тих членів, що ще не отримали свого чека на дивіденду від У. Н. Союзу, має явитися і чек свій забрати. Суспендовані члени, прийдіть і вирішуйте свій залежний довг, так буде прийнято наново в члени У. Н. Союзу. Довгуючі члени, старайтеся свій довг бодей на піврічних зборах трохи сплатити, бо як ні, так ми мусимо таких членів суспендувати. Винаємома всіх наших членів, випиште свої діти в члени У. Н. Союзу, бо Союз є для молоді найкращим і солідним „диспенсом“.

— Н. Гуль, пресд.; В. Єлишак, кас.; Г. Дашків, секр.

МІЛВОКІ, ВІС. Місячні збори Тов. ім. Івана Франка, від. 103, відбулися в суботу, 22, червня, в год. 7, вечір, в церковній салі, 1231 Скот ул. Просимо всіх членів місцевих і позамісцевих прийти на означену годину, щоби потім не напам'яті другий раз, які ухвали Тов. були. Рівнож маємо багато важних справ до поладження. Довгуючі члени напам'ятайтесь прийти та вирішити свої залежні виклади, щоби потім не відказували, що мене вже суспендували. На зборах від 20, травня вибрано касиром М. Адамчука, Т. Танія, пресд.; М. Адамчук, кас.; Т. Барсух, секр.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

ФАРМИ НА ПРОДАЖ

НА ПРОДАЖ Фарма, 160 акрів, \$1,700. Готівак \$700. — Гарний дім і 87 акрів, \$1,800. Готівак \$800. — Молочарська фарма, 180 акрів, \$6,300. Готівак після умови. — Маю інші реальності на продаж за дешево ціни. Голоситись до: Henry Burban, Real Estate Broker, (Berne) Middleburg, N. Y.

ВЗОРИ

КАНВА, НИТКИ ДО ВИШИВАННЯ D. M. C. І СТЕМІЛЬОВА НІ РІЧІ.

UKRAINIAN BAZAAR, 170 E. 4th ST., NEW YORK, N. Y.

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР,
ХІРУРГ І АКУШЕР
321 E. 18th STREET,
between 1st and 2nd Avenues,
NEW YORK, N. Y.
Tel. GRAMERCY 5-2410.

Урядові години: рано від 10 до 12. Вечір від 6 до 8, а в неділю рано від 10 до 12.

Д-Р С. ЧЕРНОВ

Гострі й хронічні недуги чоловіків і жінок — Шкіра й кров.
Аналіз крові для подругого свідоцтва.
Геморойді й жилаки лікуються без операції.

223 SECOND AVE., cor. 14th ST., NEW YORK CITY, Room 14.
GRAMERCY 7-7697

Офісові години: 10—8; неділя 11—2. Жінка-доктор до обслуговування. X & Фларіскіп. — Екзамінація \$2.00.

КОСИ

Маємо австрійські серпи і коси з найліпшої сребристої сталі, коса довга 32 цілі, важить поверх фунта, за одним поклепанням косить пару днів. Широка коса в ціні \$2.50 з пересилкою. Перстень до коси подвійний 50 ц. Бабка 75 ц. Молоток 60 ц. Брусок 25 ц. Серп з зубами \$1.00.

Замовлення враз з грішми, посилайте на адресу:

UKRAINIAN BAZAAR, 170 E. 4th ST., NEW YORK, N. Y.

К'АЗКИ ВІЛЬГЕЛЬМА ГАУФФА

На цих казках виховувалися від віків цілі німецькі покоління. Їх перекладали з німецької мови відомі українські перекладачі: М. Харченко, Ф. Супрун, Д. Корзун і інші.

ЗБІРКА ПЕРША

містить:
1) Казіф-чорногуз
2) Як виритувало Фатиму
3) Карлик-Ні
4) Корабель-принц
5) Фальшивий принц
6) Оповідання про обрубану руку

128 сторін, 86 рисунків, Ціна 50 центів.

ЗБІРКА ДРУГА

містить:
1) Пригоди Сайда
2) Милій Мук
3) Альмамор
4) Злот
5) Червоне серце

128 сторін, 82 малюнки. Ціна 50 центів.

Замовляйте: „СВОБОДА“ P. O. Box 346 Jersey City, N. J.

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК НА ФІЛАДЕЛФІЮ І ОКОЛИЦІ

МИХАЙЛО НАСЕВИЧ
cor. FRANKLIN & BROWN STS., PHILADELPHIA, PA.
Tel. Market 1320
ОБСЛУГА В ДЕНЬ І В НОЧІ

SAMUEL P. KANAI
Український ПОГРЕБНИК
Цілий похорон \$150
433 State St., PERTH AMBOY, N.J.
Phone: P. A. 4-4646

МИРОН ЛИТВИН
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Без ріжниць як халеко воза Нюарком. Вразі потреби телефонуєте до нас. Обслуговування і чесна. — Office
383 MORRIS AVENUE,
cor. Springfield Ave., NEWARK, N. J.
Phone: Essex 3-5347

ІВАН БУНЬКО
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
заряджує погребам на цілі та в низькій як \$150.
Обслуговування найкраще.

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.
Dignified funerals at low as \$150.
Telephone: GRAMERCY 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНІМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ
129 E. 7th STREET, NEW YORK, N. Y.
Tel.: Orchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPEL, 707 PROSPECT AVENUE, (cor. E. 155 St.), BRONX, N. Y.
Tel. Melrose 5-6577

ВЯЧЕСЛАВ БУДЗИНОВСЬКИЙ
НЕБІЖЧИК ХОДИТЬ

Історичне оповідання про цікаві події з життя української Польщі, коли історична Польща правила Україною, а турки правильно їздили на неї на грабид.
ЦІНА 75 ЦЕНТІВ.
„СВОБОДА“
81-83 GRAND STREET, P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

FOLLOWED BY THE REMNANT OF HIS FIGHTERS, TARZAN WAS BORNE BACK TO MARIKA. HE REGARDED HER ANGRILY.

За Тарзаном слідували рештки його вірних людей. Знайшовшись перед Марікою він глянув на неї з люттю.

"WHAT TREACHERY IS THIS?" HE ROARED. "YOU GAVE ME WARRIORS AS ALLIES AND THEY SEIZE ME!" MARIKA BEGAN TO SOB.

„Що означає та зрада?“, він загремів на неї. „Ви даєте мені своїх людей, аби я з ними борюся, а вони мене схоплюють“.

"I SAW YOU FALL. I WAS AFRAID YOU'D BE KILLED... THAT'S WHY I ORDERED YOU BROUGHT BACK," SHE LIED.

Маріка почала плакати. „Я, я бачила, як ви впали. Я настрашилась, що вони вб'ють вас. Тому я приказала вас мерщій притягнути сюди“.

"AT LEAST TEARS ARE MORE PROPER THAN GOO-GOO EYES," MCGREGOR SCOWLED, "NOW THAT WE'RE AT THE MERCY OF THE PIRATES."

„Сльози ділають краще, ніж брехливі очі“, завважив ідо МекГрегор і додав: „Що ми далі робитимемо, коли ми в руках піратів?“